

01.01.2022 TARİHİNDEN BERİ ÇÖZÜLEMİYEN BİLİRKİŞİ ÜCRETİ İSTİSNASI

Hüseyin Yörükoğlu

SMMM, Bilirkişi, Türkiye, e-mail: huseyinyorukoglu@hotmail.com

Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. Maddesi ile hangi ücretlerin Gelir Vergisi'nden istisna edileceği sayılmıştır.

25 Aralık 2021 tarih, 31700 sayılı Sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 7349 sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 2'nci maddesi ile 193 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesinin birinci fıkrasına 18. Bendi eklenerek, 01.01.2022 tarihinden itibaren hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutarına isabet eden ücretlerin gelir vergisinden istisna edileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un 4'üncü maddesi ile de 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün (34) numaralı fıkrasında yer alan "ücretlere ilişkin kâğıtlar" ibaresinden sonra gelmek üzere de (Bu maddenin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen ücretlerde istisna, aylık brüt asgari ücrete isabet eden kısım için uygulanır) şeklindeki parantez içi hüküm eklenmiştir.

Bu çerçevede Gelir Vergisi Kanunu'nun 61'nci maddesinin 3. fıkrasının 5. bendinde ve 319 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde sayılmaları nedeniyle yönetim ve denetim kurulu üyelerine ödenen huzur hakkı, **bilirkişilere**, resmi arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine, sporculara yapılan ödemeler gibi ücret sayılan ödemelerin aylık asgari ücreti aşmayan kısmı için de vergi istisnası söz konusu olmuştur.

Ancak, bilirkişilere ödenen ücretlerde istisna ile ilgili bir gelişme olmaması üzerine tarafımızca T.C. Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Bilirkişilik Daire Başkanlığına başvurularak emekli maaşı alan ve bilirkişilik geliri elde edenlerin vergi istisnasından faydalanıp faydalanmayacağı hakkında bilgi talebinde bulunulmuştur.

Citation/Atf: YÖRÜKOĞLU, H. (2023). 01.01.2022 TARİHİNDEN BERİ ÇÖZÜLEMİYEN BİLİRKİŞİ ÜCRETİ İSTİSNASI. İZMİR SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER DAYANIŞMA DERGİSİ. 133(6): 75-77

Corresponding Author/ Sorumlu Yazar:
Hüseyin Yörükoğlu
E-mail: huseyinyorukoglu@hotmail.com

Bu çalışma, Creative Commons Atif 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Daire Başkanlığı'nın İzmir Bilirkişilik Bölge Kurulu Başkanlığı'na gönderdiği 26.05.2022 tarih, E-46693448-650(650.03.73.2022)-180/16901 yazıda sorumuzla ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın, 05.05.2022 tarihli ve 59387 sayılı yazısından söz edilmiş ve özetle;

Bir işverenin yanında ücretli olarak çalışmayan bilirkişilere yapılan ödemelerde vergi istisnasının uygulanacağı, bilirkişilerin bir işverene bağlı olarak çalışmaları ve ücret geliri elde etmeleri halinde ise, istisnanın sadece en yüksek ücret gelirine uygulanmasının gerektiği ve söz konusu işverene bu durumu bildirme yükümlülüğünün ise hizmet erbabına ait olduğu;

Bu çerçevede, **istisnanın uygulanmasında kişi beyanının esas alınması öngörüldüğünden** bu yöndeki beyanın ödeme birimlerine iletilmesi halinde bilirkişiye vergi istisnasından faydalandırılarak ödeme yapılacağı, bildirilmiştir.

Bu bağlamda, bir işverenin yanında çalışmayan bilirkişilere yapılan ödemelerde vergi istisnasının uygulanmasına ilişkin olarak "istisnanın uygulanmasında kişinin bu yöndeki beyanın ödeme birimlerine iletilmesi" hususundan ne kastedildiğiyle ilgili olarak İzmir Bilirkişilik Bölge Kurulu yetkilileri ile görüşülmüş, emekli veya bir işverenin yanında çalışmayan bilirkişilerin vergi istisnasından yararlanabilmeleri için başka bir işverenden ücret almadıklarını adliyelerdeki İdari İşler Müdürlüğü ile veznelere beyan etmeleri gerektiği tarafımıza ifade edilmiştir.

Diğer taraftan İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü'nün 28.07.2022 tarih, 391652 sayılı özelgesinde özetle; bir işveren yanında ücretli olarak çalışmayan bilirkişilere bir ay içinde yapılan bilirkişi ücret ödemeleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinden, 193 sayılı Kanunun 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen istisna tutarına isabet eden vergi düşülmek suretiyle kesilecek verginin belirleneceği, ayrıca yapılan ödemenin brüt asgari

ücrete isabet eden damga vergisinin de istisna edileceği, başka bir işverenden ücret geliri elde edilip edilmediğine ilişkin gerekli araştırmanın yapılması ve ilgili vergi dairesi tarafından, fazla ve yersiz olarak kesilerek vergi dairesine yatırıldığı tespit edilen vergi tevkifatının iade edilmesinin mümkün olduğunun değerlendirildiği, bildirilmiştir.

Yine diğer taraftan tarafımızca İzmir Bilirkişilik Bölge Başkanlığı'na tekrar başvurulacak konu ile ilgili olarak tekrar görüş talep edilmiştir.

Verilen cevapta özetle; 02/05/2023 havalı tarihli dilekçemizin Başkanlıklarının 03/05/2023 tarihli ve 2023/392 Muh sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Bilirkişilik Daire Başkanlığına gönderildiği belirtilerek, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Bilirkişilik Daire Başkanlığının 12/05/2023 tarihli ve E-46693448-650[650.03.8.2023]-162/14590 sayılı yazısına göre, bir işveren yanında ücretli olarak çalışmayan bilirkişilerine yapılan ödemelerde vergi istisnasının uygulanacağı, bilirkişilerin bir işverene bağlı olarak çalışmaları ve ücret geliri elde etmeleri halinde ise, istisnanın sadece en yüksek ücret gelirine uygulanması gerekmekte olup söz konusu işverene bu durumu bildirme yükümlülüğü ise hizmet erbabına ait olacaktır,

Bilirkişilik ücreti ödemelerinde uygulanacak işlemler konusunda Bilgi İşlem Genel Müdürlüğüne yürütülen çalışmalar devam etmekte olduğu,

Diğer taraftan, fazla kesilen gelir vergisinin iadesi hususunda ilgililerin öncelikle ücretin kesinti yapılan miktarını da gösteren reddiyat makbuzu ile Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına başvurusunun uygun olacağı düşünüldüğü, belirtilmiştir.

Öte yandan, 06.10.2022 tarih, 1111117 sayılı yazımızla vergi kesintilerinin yatırıldığı Bornova Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne bilirkişi ücretlerinden kesilen vergilerimin iadesi konusundaki başvurumuza bir cevap gelmemesi üzerine bu kez İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü'ne 28.12.2022

ve 29.12.2022 tarihlerinde başvuruda bulunmuş, İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü'nce de 17.01.2023 tarih, 13739 sayılı yazıları ile Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan görüş talep edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 22.05.2023 tarih, 44553 sayılı görüş yazısında özetle; fazla ve yersiz olarak yapılan gelir vergisi kesintilerine ilişkin iade talepleri için, vergi kesintisinin yapılarak yatırıldığı her bir vergi dairesi müdürlüğüne gerekli bilgi ve belgelerle birlikte ayrı ayrı başvuruda bulunulması, fazladan kesilen gelir vergisinin düzeltme fişi kuralına göre red ve iade edilmesinin gerektiği, bu çerçevede adı geçenlere yapılan ödemelerin T.C. kimlik numarası, elde edilen ücret, gelir ve damga vergisi kesintilerinin kişi bazında ayrı ayrı girişinin yapılarak, söz konusu ücret ve kesinti tutarlarına ait bilgilerin GİBİNTRANET sistemi üzerinden görüntülenmesi için çalışmaların devam etmekte olduğu, program tamamlandığında ayrıca duyurulacağı, belirtilmiştir.

Yine tarafımızca 24.07.2023 tarih, 1370301 sayılı kayıt numarası ile gerekli bilgi ve belge ile bir kez daha Bornova Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne başvurulmuş ve halen de bir cevap alınamamıştır.

Son olarak da hem Gelirler Genel Müdürlüğü'nden Ücretler Şube Müdürü ile hem de Bilirkişilik Daire Başkanlığı'ndan bilirkişi ücretleri ile ilgilenen Hakim ile görüşülmüş, her ikisi de Bilirkişi Daire Başkanlığınca çalışma yapıldığını beyan etmişlerdir. Ancak görüşmenin üstünden yaklaşık 2 ayı aşan bir süre geçmiş olmasına rağmen hiç bir gelişme olmamıştır.

Halen başka bir işverenden ücret almayan bilirkişi ücretlerinden kesilmiş olan vergilerin iadeleri gerçekleştirilmemiş olup, üstelik söz konusu ücretlerden gelir ve damga vergisi kesintisi yapılmaya devam edilmektedir ve 01.01.2022 tarihinden beri de çözüm beklenmektedir.